

“WEB OF SCIENCE” İSTANBUL ÇALIŞTAYINDAN NOTLAR NOTES FROM “WEB OF SCIENCE” ISTANBUL MEETING

Gürsel Soybir

Meme Sağlığı Dergisi Editör Yardımcısı

Web of Science kuruluşunun önemi, dünyada geldiği nokta, dergi seçiminde dikkat ettikleri noktalar, dergiyi geliştirmek üzere önerilen stratejiler, ve başvuru esaslarını kapsayan bir çalıştay İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'nün önderliğinde 7 Haziran 2012 tarihinde İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü Doktora Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya fen ve sosyal bilimler alanından 50 kadar derginin temsilcileri katılmıştır. Çalıştay sırasında mevcut durumun sunumunu Web of Science Türkiye Temsilcisi Mikro Bilgi A.Ş. direktörü Metin Tunç yapmıştır. Çalıştaya aynı zamanda Thomson Reuters temsilcisi Jim Testa da katılmış ve soruları yanıtlamıştır.

Çalıştay sırasında tartışılan konular, açıklamalar ve öneriler aşağıda özetlenmiştir.

Thomson Reuters, abonelerinin bilimsel bilgiye ulaşma ihtiyaçlarını karşılamak üzere dünyanın en önemli ve itibarlı dergilerine yönelik geniş bir kapsam sağlamaktadır. Bugün dünyada 91 ülkeden 5000 kurum, 20 milyon kullanıcısı vardır. Web of Science günümüzde tüm bilim alanlarından toplam 12.000 dergiyi kapsamına almış durumdadır. Türkiye'den tüm bilimlerden toplam 75 dergi yer almaktadır.

Çalıştayda Türkiye'nin makale ve dergiler açısından indeksteki yeri ve son zamanlarda yaptığı nicel atılımlar vurgulanmış ve nitel atılma dönüşümü için iyi dileklerde bulunulmuştur.

Web of Science kapsamındaki 12.000 derginin %40'ı %80 yayına sahip olup, bu yayınlar atıf yapılan makalelerin %92'sini oluşturmaktadır. Bu yüzden Thomson Reuters dergileri çok dikkatli bir şekilde ve özenle seçmektedir. Ancak bu seçilen çekirdek dergiler statik değildir. Temel bileşimi, bilimsel konuların evrimiyle birlikte sürekli olarak değişmektedir. Her yıl 2000 kadar yeni başvuru olmakta, bunların %10 kadarı veri tabanına alınmaktadır. Aşırı başvurudan dolayı, veri tabanına alınmayan dergiye, bir dahaki başvuru için önce 2, sonra 5, sonra 8 yıl bekleme şartı getirilir.

Bu yüzden mümkün olduğu kadar iyi hazırlık yaparak Thomson Reuters'e başvurmak gerekir.

Diđer yandan veri tabanına dahil edilen dergiler sürekli olarak incelenmektedirler. Dergilerin kapsama alınmasıyla ilgili değerlendirmede, nitel değerlendirmelerden nicel değerlendirmelere birçok faktör hesaba katılmaktadır. Derginin temel yayınlama standartları, editoryal içeriği, yazarlarının uluslararası çeşitliliği ve dergiyle ilgili olarak yapılan atıflar göz önünde bulundurulmaktadır.

Veri tabanına alınacak dergilerin değerlendirmesinde aranan standartlar şu şekildedir.

Zamanında Yayınlanma: Deđerlendirme işlemi açısından temel bir kriterdir. Derginin periyodunda yayınlanması geniş bir yazı rezervinin mevcut olduğunu gösterir. Bu parametreyi ölçmek için her biri yayımlandığı anda olmak üzere birbirini takip eden üç sayı ardına incelemeye alınır. Bir e-dergide, makaleler toplanıp bir yayın yapılmak yerine, makaleler tek tek yayınlanıyorsa, o zaman birkaç aylık bir periyot için makalelerin sürekliliği değerlendirilir.

Yayıncılık Konvansiyonlarına Uygunluk: Dergide çıkan makalelerin uluslararası editoryal kurallara uyup uymadığını ve özellikle makaleyi tam anlatabilen başlık, özet, tüm yazarların adres bilgileri, kaynaklarda eksiksiz bibliyografik bilgi, kaynaklarda doğru yazılmış dergi adı ve tam makale başlığı olmasına dikkat edilir.

Hakemlilik: Dergide sunulan araştırmaların kalitesi ve referans bütünlüğünün temel bir göstergesidir.

Dergi Dili: Evrensel bilim dilinin İngilizce olması sebebiyle, tüm içeriği İngilizce veya en azından bibliyografik bilgileri İngilizce olarak yayınlanan dergiler tercih edilmektedir. Web of Science kapsamında, sadece bibliyografik bilgileri İngilizce olan dergiler de bulunmaktadır. Ancak zaman ilerledikçe, uluslararası araştırma toplulukları açısından en önemli dergilerin tüm içeriklerini İngilizce

yayınlayacakları açık bir şekilde görölmektedir. Bu özellikle fen bilimleri için geçerlidir.

ISSN (International Standard Serial Number): Basılı dergiler p-ISSN, elektronik dergiler e-ISSN ile başvuru yaparlar.

Editorial İçerik: Derginin kendi alanında mevcut veri tabanına yaptığı katkı, bu alanda içeriği tamamlaması, yeni bir alan ya da konuya odaklanması, benzer editoryal içeriğe sahip diğer dergilerden farkı değerlendirilir.

Uluslararası Çeşitlilik: Derginin bölgesel okuyuculardan ziyade, uluslararası okuyuculara hitap etmesine ayrıca editörler, editör danışma kurulu üyeleri, hakemler ve yazarların uluslararası araştırma topluluğunu temsil etmesine dikkat edilir.

Atıf Analizi: Derginin yayın kurulunda yer alanların ve de dergide yer alan yazarların önceki çalışmaları ve aldığı atıflara bakılır. Ayrıca derginin tümünün yıllık aldığı atıf yani impakt faktörü değerlendirilir.

Dergiyi geliştirmek üzere öneriler

- Editör kuruluna uluslararası alanda yüksek etkinliği olan, atıfları yüksek olan araştırmacıların dahil edilmesi.
- Dergiye etki potansiyeli yüksek, atıf şansı fazla olan makalelerin gelmesinin sağlanması. Makale seçiminde oldukça dikkatli olunması ve seçici davranılması.
- Editörler, danışma kurulu, hakemler ve yazarlarla daha fazla uluslararası işbirliği yapılması.
- Yazarlara çok daha iyi, kaliteli ve vakit kazandırıcı hizmet sunulması. Makalenin başvurusu ile yayını arasındaki sürenin oldukça kısa tutulması.
- Derginin medya profilinin arttırılması. Olabildiğince diğer küçük alan indekslerinde yer alınması.